

Kirkonpalvelija

1
2021

Pääsiäisen odotus – onko kirkonpalvelijoiden/suntioiden työssä kiireisintä aikaa?

Johann Sebastian Bachin säveltämän **Matteus-passi-on** kantaesitys oli **Leipzigin** Tuomiokirkossa pitkänäperjantaina 15. huhtikuuta 1729. Huomattavasti myöhemmin sitä esitettiin Seinäjoella Lakeuden Ristissä 1980–1990 luvuilla. Toki sitä on esitetty monessa muussakin seurakunnassa ja esitetään varmasti tulevinakin pääsiäisinä useassa kirkossa ympäri maailmaa. Tänä vuonna piti olla ainakin Porissa, Tampereella ja Helsingissä, jokaisessa paikassa on esitykset peruttu. Meille se oli aina kova ponnistus, oli iso kuoro ja suuri kaupungin orkesteri. Heille piti rakentaa esiintymislava noin puolentoista metrin korkeuteen, jättäen alleen alttaripöydän ja alttarikaiteet. Lavalla piti olla myös suojakaiteet takana, ettei sieltä pääsyt putoamaan. Esiintymislavaa varten piti olla tavaraa parin traktorikuorman verran. Oli metallista tehtyjä elementtejä ja muita kiinnitystarvikkeita, sekä paksuja vanerilevyjä pintaan. Sitä rakennettiin isolla työntekijäjoukolla päivä, ja esityksen jälkeen yömyöhään saakka rakennelmat purettiin

seuraavan aamun messua varten.

2000 luvulla puhalsi uudet tuulet, pääsiäisen ajan tapahtumia vietettiin kansan keskuuteen, meillä mentiin Torikeskuksen kauppakeskukseen. Kun yhdistää Läänintaitelija Eija-Irmeli Lahden ja seurakuntapastori Helena Turjan, niin ymmärsimme jo projektin alkumetreillä, että nyt tehdään mahdottomasta mahdollista. Vastasin äänentoistosta ja muista tarvikkeista. Eija-Irmeli oli ollut kaupunginteatterissa töissä, jotenka suhteet sinne olivat kunnossa. Draamanäytelmän harjoitukset jo ollessa torikeskuksessa (aluksi harjoiteltiin seurakunnan tiloissa) Lahti sai ajatuksen, että torikeskukseen pitää saada sininen taivas, koska katto oli valkoinen ja siellä oli ikkunoita. Teatterilta haettiin suurin sininen huopakangas (30x40m) ja se vedettiin torikeskuksen kattoon noin kymmenen miehen voimin. Torikeskus on aulasta auki, kolmannesta kerroksesta laskettiin köydet alas, jotka kiinnitettiin huopaan ja niin saatiin sininen taivas. Draamaesitys sai suuren suosion. Draaman jälkeen vietettiin eh-

toollista, joka jaettiin yhteismajoitusta. Esitykseen ja ehtoolliselle oli kaupunkilaisten helppo tulla, koska paikka oli keskellä kaupunkia. Se näistä menneistä vuosista.

Tätä kirjoittaessa, pääsiäiseen on noin neljä viikkoa aikaa ja rajoituksia tulee aina vain lisää, koska tämä loppuu?

Nyt saa todennäköisesti moni kirkonpalvelijakin nauttia pääsiäisen ylimääräisistä vapaista ja jopa pitää lomaa siihen aikaan. Kevättä ja kesää kohden mennään. Kirkonpalvelijoiden opinto- ja koulutuspäivät ovat Turussa juhannuksen jälkeen. Toivotavasti pystymme ne järjestämään. Emme ole ainut yhdistys tai järjestö, joka luottaa siihen, että kesällä ei ole kokoontumisrajoituksia. Seinäjoella Provinssirock tapahtuman järjestäjät uskovat ainakin vielä, että tapahtuma pidetään 1.-3.7.2021.

Siunattua pääsiäistä ja aurinkoisia kevätpäiviä kaikille.

Toivottaa

Harri Kosola
puheenjohtaja

Kuva: Jorma Ikonen

*Herramme Jeesus.
Kiitos, että saavut
keskellemme riippumatta
siitä, millaisen
vastaanoton saat.
Lahjoita meillekin avoin
mieli ja rakastava sydän
jokaista tapaamaamme
ihmistä kohtaan.*

Tervehdys Hämptonista!

Tuolla nimellähän tätä rakasta kotikaupunkiani, Hämeenlinnaa kutsutaan!

Eletään maaliskuun toista viikkoa, aurinko paisaa pilvettömältä taivaalta ja on muutama aste pakkasta. Aamupäivällä olen käynyt Hattelmalanjärven lintutornilla. Järvi on jäässä ja vastasatanutta lunta jäällä. Jäällä oli yksinäisen hiihtäjän suksen jäljet, varmaan tältä aamulta. Kyseinen paikka on minulle mieluinen, käyn siellä oikeastaan läpi vuoden. Näin kevättalvella siellä on hiljaista, vesilinnut ei ole vielä tulleet. Ei myöskään joutsenpari joka vuosikaudet on järvellä pesinyt. Mutta kuukauden päästä on jo toinen meno ja meininki!

Minulla on koko talven ollut mökillä ruokintapaikka. Mennessäni sinne linnut tunnistaa minut ja tuntuu kuin tulisivat vastaan.

Ruokinta-automaatteja täydentäessäni ne metrin päässä kiltisti odottaa vuoroaan. Annan niille ihan normaalia sapuskaa, talipalloja, talipötköjä ja kauran jyvää. Talipalloja on mennyt noin 150 kappaletta ja pötköjä vajaa 20. Lintuja siinä ruokinnalla on mukava seurata. Mitään harvinaisuuksia siinä ei käy, tiaisja, mustarastaita, keltasirkkuja, närhi, käpytikkoja, harmaapäätikka ja oravia. Niiden seuraaminen tuo hyvää mieltä!

Lapsuuskyläni sijaitsee Vanajaveden tuntumassa. Muutamana talvena Vanajalla on ollut merikotkia. Ne ovat Hämeessä yleistyneet. Olen käynyt niitä kiikarin kanssa seuraamassa, se on lennossa sykähdyttävä näky. Varsin osuvasti sitä on luonnehdittu lentäväksi räsymatoksi.

Lähiluonto on tullut minulle hyvin tärkeäksi. Osittain kertyneen iän myötä, siis kotiseuturakkaus. Mutta myös siksi kun liikkuminen kauemmas on sattuneesta syystä vähäistä. Metsiä ja peltoja mökin ja lapsuuskodin ympäristössä olen kiertänyt ja omilla ja yleisillä tulipaikoilla tullilla istunut. "Kuusen alla syntyneenä" luonto ja sen monimuotoisuus on minulle tärkeä arvo.

Tänä talvena näillämain on ollut hyvät mahdollisuudet hiihdon harrastamiseen. Latuja ja reittejä on paljon ja ne on hyvin hoidettu.

Itsekin olen pyrkinyt latuja hyödyntään. Arkena suositulla reitillä meitä senioreita on ollut kymmeniä latua kiertämässä, kuka milläkin vauhdilla ja tyyliä!

Näillä harrastuksilla mitä edellä olen kuvannut pyrin pitämään koronaväsämystä loitolla. Se vaan, korona siis, jatkuu aina vaan.

Rokotteen uskottiin tuovan valoa tunnelin päähän. Ehkä se tuokin, mutta kovin hitaasti. Olemme puolisoni kanssa puhuneet, että ollaan rokotteen saamisen suhteen väliin putoajia. Olemme alle seitsemänkymppisiä eikä meillä ole sellaisia sairauksia jotka laskettaisiin riski-

ryhmiin. Mutta vuoromme tulee ajallaan...

Pääsiäinen on tätä kirjoittaessani vajaan neljän viikon päästä. Toinen pääsiäinen perätysten jolloin emme pääse kirkkoon kuulemaan upeita passioita ta kiirastorstaina ehtoolliselle ja laulamaan Käy yrttitarhassa polku. Pitkäperjantain mustiin puettu alttari ja pääsiäisaamun riemu jää myös kokematta. Tämä kaikki saatetaan nähdä älylaitteilta livelähetyksinä, ainakin täällä Hämeenlinnassa. Se ei kuitenkaan korvaa seurakuntayhteyttä eikä läsnäoloa. Kaipaen kovasti pääsyä Hämeenlinnan kirkon messuun ja ehtoollispöytään. Uskon sen ajan vielä tulevan!

Teidän, hyvät ammattiverit, työpääsiäisenne ei nytkään ole totutun mukainen, mutta olkoon se siunausrikas.

Kristus nousi kuolleista! Totisesti nousi!

Osmo eläkesuntio

Hän pelastaa meidät (Jes.8-9)

Hiljaisen viikon ja pääsiäisen tapahtumat piirtävät monivaiheisen kuvan Jeesuksen elämän viimeisistä päivistä. Siinä on paljon sellaista, mikä jää askarruttamaan minun mieltäni vuodesta toiseen.

Tapahtumien keskiössä on useampia naisia: Maria, Klopaksen vaimo, Magdalan Maria, Salome ja Sebedeuksen poikien äiti. Erityisesti minua on puhutellut Jeesuksen äidin, Marian osa näissä hiljaisen viikon kertomuksissa. On mahdoton asettua Marian osaan näissä tilanteissa. Mitä Jeesuksen äiti mietiskeli, kun näki edessään oman poikansa ristiinnaulittuna? Hyväksyikö Maria syyn siihen, miksi hänen poikansa kuoli tuskallisella tavalla? Miten Jeesuksen äiti selvisi tästä hirvittävästä kokemuksesta jatkamaan omaa elämäänsä poikansa kuoleman jälkeen? Millaisia ajatuksia hänen mielessään oli, kun hän poistui ristiinnaulitsemisen paikalta, Golgatalta?

Nämä kysymykset ovat inhimillisen ihmisen luontevia kysymyksiä.

Ne tuntuvat tutuilta kaikille niille, jotka ovat menettäneet läheisensä rikoksen uhreina. Tällaista raadollisuutta ja järjettömyyttä on mahdoton ymmärtää ja selittää. Pahuus satuttaa ihmisiä monella tavalla. Siitä toipuminen voi joskus viedä pitkän ajan tai siitä ei toivu täysin koskaan. Elämä ei palaa ennalleen. Pahuus muuttaa ihmisiä tavalla tai toisella.

Jeesuksen kohdalla pahan kokeminen oli osa Jumalan suunnitelmaa ihmisen pelastamiseksi. Ryövärien keskelle ristiinnaulittu Jeesus Kristus toteutti kaiken sen, mistä oikein oli kysymys Jumalan laatimassa suunnitelmassa. Tämä näytelmä oli kirjoitettu valmiiksi jo aikojen alussa. Sen motiivina oli Jumalan suuri rakkaus luomaansa ihmistä kohtaan. Pahuus kukistui Jeesuksen kuolemassa ja pelastus toteutui Kristuksen ylösnousemuksessa. Kaiken perustana oli ihmiskunnan pelastaminen. Samalla kirjoitettiin ja määritettiin Jumalan luomalle ihmiselle hänen elämänsä tarkoitus ja päämäärä. *”Hän pelastaa meidät”*

Profeetta Jesajan kirjassa ovat seuraavat sanat: ”Tämä on meidän Jumalamme! Häneen me panimme toivomme, ja hän pelasti meidät. Tämä on Herra, häneen me kiinnitämme toivomme, iloitamme ja riemuitkaamme! Hän pelastaa meidät.”

Keijo Toivanen
Kunniasuntio

Suntion fiiliksiä Auttamista ja kuuntelemista puolin ja toisin

Monesti sitä työssä kokee, että toisien juhla on meidän arkeamme. Myös ilojuhlia saamme olla todistamassa, niitä valmistelemissa ja vielä jalkitöitä tekemässä.

Nykyisin kasteita on ollut meillä melko paljon seurakuntakodeilla ja kirkossa. Seukkareille käyn viemässä ennakolta kukkakimpun ja asettelen kastemaljasysteemin sopivaan kohtaan alttarin etupuolelle. Jos kaste on kirkossa, silloin meikä tulee paikalle noin tuntia ennen. Ovet auki ja valot päälle. Eka hommien joukossa kaivan esille Pyhä kaste -monisteet ja tuon niitä kirkon etummaisten penkkien päihin – sinne tulevat pian juhлавieraatkin. Monisteesta löytyy kätevästi rukouksia ja virsiä. Jos tiedän virret ennakolta, voin ne laittaa tauluun. Kiikutan pääsiäis-

kynttilän alttarikaiteen taakse samalle linjalle kastemaljasysteemin ja krusifiksin kanssa. Meillä Haukiputaalla kastepöytä on kirkon vanhin esine, se on valmistettu vanhan kirkon saarnastuolin jalasta. Aikanaan sytyttelen pääsiäiskynttilän sekä kirkkovuoden mukaisen määrän alttarikynttilöitä. Kastepöytäteline päänpyyhintälinoineen löytää paikkansa alttarikaiteen edustalta. Kastemaljan tuon paikalle noin varttia ennen tilaisuuden alkua, sopivan lämmintä vettä – mikäpä siinä. Tarvittaessa itsekkin voin olla kirkkosalin puolella todistamassa juhlovaa tapahtumaa. Usein ihmisten liikutus ja ilo on helposti havaittavissa. Kun juhлавieraat ovat menneet, käyn valuttamassa käytetyn kasteveden kirkon kivijalkaan.

Avioliittoon vihkimisiähän niitä on ympäri vuoden, pit-

kin kesää ja talvea, viikonloppuisin ja välillä arkipäivisin. Normaalisti tulen kirkkoon noin tuntia ja varttia ennen, siinä laittelen virret tauluun, mikäli niitä ylipäättään lauletaan. Asettelen vihkirijyn alttarikaiteen eteen. Haukiputaalla ryijy on vilja-aiheinen. Hääparille asetan virsikirjan alttarikaiteelle, papille taas alttaripöydän päälle. Muutamaa minuuttia ennen h-hetkeä hiippailen ulkokautta urkujen luokse ja tsekkaan, että hääparilla on kaikki ok. Kun kello tulee pykälään tai tilanne on hallinnassa kaikilta osin, kanttori alkaa soiton ja matka kohti alttaria voi alkaa. Sittenpä lasken siinä kirkossa olevan väestön ja hipsin takaisin sakastiin. Tilaisuuden lähetessä loppuaan avaen kirkon ovet vaikkapa Isä meidän -rukouksen alkaessa, juhlaväki pääsee pihamaalle odottamaan vihittyä pariskuntaa, joka aikanaan sinne juhlisttavaksi ehtii. Kiintoisaa on havainnoida paikalla olevien iloisuutta, positiivista jännitystä ja pientä levottomuutta.

Usein tässä työssä ollaan aivan huomaamattaankin apuna ja tukena toisille: ollaan läsnä, kuunnellaan, ollaan empaattisia. Se on osa työtä. Joskus sitä saattaa itsekin tarvita apua ja kuulijaa, toisen läsnäoloa. Kenenkään ei tarvitse yksin selvittää kaikesta, kukaan ei voi osata kaikkea ja jaksaa aina vaan mennä porskuttaa. Parhaimmillaan auttaminen työkavereiden kesken on hyvin luontevaa ja jokapäiväistä. Oletteko ajatelleet: jos minua autetaan, saan sitä kautta antaa hyvää mieltä myös auttajalle, joka voi ajatella: olipa mukava olla avuksi. Usein huomaan itsestäni, että mielelläni riennän taas toisten avuksi, jos huomaan sellaiseen tarvetta. Toisinaan apu voi olla ihan vaan sitä, että on työkaverin rinnalla ihan vaan läsnä, tukemassa ja rohkaisemassa. Tällaista apua arvostan kovasti. Ei tarvitse yksin taistella.

Välillä sitä voi olla väsynyt ja uida syvemmissä vesissä kuin olisi kohtuus ja tarpeellista. Työssä ja omassa siviilielämässä voi olla monenlaista raskasta ja vaativaa. Kuinka ihanaa silloin on keventää taakkaa vaikkapa kollegan kanssa puhellen. Miten hyvältä tuntuukaan, kun saa puhua toisen kanssa, tulla kuulluksi. Kauniilta kuulostaa silloin kysymys ”Miten voit, mitä sinulle kuuluu”. Joskushan on niin, että sitä kantaa raskaitakin kuormia näennäisesti reippaan ja iloisen ulkokuoren alla. Aina ei kuulu niin hyvää, aina ei mene niin mukavasti. Stressi, kiire ja ajan epävarmuus voivat painaa. Omat vaatimukset itseä kohtaan voivat olla suuret. Joskus sitä voi painaa töitä suunnilleen tauotta, että riittäisi itselleen. Näin siitä huolimatta, että työnantajalta saisikin positiivista palautetta ja tsemppausta, mikä sekin on tosi tärkeää ja antaa voimia jaksamiseen. Pitäisi vaan koettaa muistaa kohtuus ja sopivat tauotkin työpäivän aikana. Tämä ei valitettavasti itselleni ainakaan ole aina helppoa.

Nythän näinä kuukausina on maassamme ollut ihan kunnon talvi. On ollut pakkaskelejä ja runsaasti lunta, onneksi ei niin liukasta kuin viime talvena. Moni kuurapartainen ja tuiskutukkainen suntio on tänä talvena liikus-

kellut kirkon portailla ja seukkarin pihalla. Haukiputaallakin Mehukatti-purkista valmistettu hiekoitusmurskeenheiton on ollut tarvittaessa hyvinkin aktiivisessa käytössä silloin kun liukkautta on torjuttu. Lumentyönnin kahisee kirkon portailla ja kulkee väliin kevyesti pakkaslumessa ja väliin raskaammin sohjossa. Harja suhisee seukkarin oven edessä ja lumi lentää kauas. Lumikola vilistää kermavaahtomaisessa, paksuhkossa hangessa ja avaa polkuja esimerkiksi arkunkantajia varten kellotapulien ohitse kirkonportaita kohti. Kauniista ja selkeää reittiä on ilo itsekin katsella. Minähän pääsin seurakuntamme nettijoulukalenteriinkin, kun pukkailin lunta vähemmäksi. Onneksi kiinteistöhuollon kone käy sankempien lumisateiden jälkeen siistimässä kirkon pihan ja seukkarin kulkureitit hienosti. Siitä lämmin kiitos heidän väelleen. Onneksi on konevoimaakin, vaikka poweria meistäkin löytyy! Hyvää kevätakaia meille kaikille, voimia jokaiseen päivään.

Rauno Kinnunen

Kuva: Jorma Ikonen

Mitä yhteistä on koronalla ja paastolla?

Kirjoittaessani tätä kirjoitusta maaliskuussa 2021 ortodoksisessa kirkossa vietetään suurta paastoa, lähes viidenkymmenen päivän ajanjaksoa ennen pääsiäistä. Samaan aikaan Suomessa vallitsee poikkeusolot koronavirustilanteesta johtuen. Molemmat rajoittavat normaalia arkeamme monella tavalla, mutta onko niillä meille myös jotain annettavaa?

Ortodoksisessa kalenterissa lähes puolet vuodesta on paastopäiviä, jolloin ei syödä mitään eläinkunnan tuotteita, ainoastaan vegaanista ruokaa. Suuren paaston lisäksi pitkiä paastojaksoja ovat joulupaasto, apostolien paasto kesäkuussa sekä Jumalansynnyttäjän paasto elokuussa. Lisäksi keskiviikot ja perjantait ovat paastopäiviä, ja ennen ehtoollista on aina täyspaasto, jolloin ei syödä eikä juoda mitään.

Paaston aikana tulisi yhtä lailla tarkastella, mitä laitamme suustamme sisään kuin mitä päästämme sieltä ulos. Tavoitteena on, että kun ruoanlaittoa yksinkertaistetaan, vapautuu aikaa ja rahaa hyväntekeväisyyteen käytettäväksi. Paaston aikana voimme keskittyä huolehtimaan it-

sestämme ja luopua turhasta. Lähimmäisiämme voimme huomioida uhraamalla heille enemmän aikaa. Olennaista on myös lukea hengellistä kirjallisuutta ja käydä enemmän jumalanpalveluksissa. Toki jokaisella voi olla myös omia henkilökohtaisia tavoitteita paastossa, kuten esimerkiksi television katselun, alkoholin juomisen tai vaikkapa karkin syömis-
sen vähentäminen. Itselläni on tänä vuonna suuressa paastossa tavoitteena vähentää ruokahävikkiä.

Hengellinen paasto ja ruokapaasto liittyvät merkittävällä tavalla toisiinsa. Ruokapaasto on annettu meille välineeksi, jotta voisimme kasvaa henkisesti ja hengellisesti. Ruokapaasto ikään kuin tuo esiin heikkouksemme ja opettaa meidät näkemään, mikä elämässämme on haasteellista ja mikä vaatii parannusta. Paasto ei ole annettu meille rangaistukseksi vaan mahdollisuudeksi. Paasto on tarkoitettu ”jumalalliseksi lahjaksi, valontäyteiseksi armoksi, näkymättömäksi aseeksi, hengellisen taistelun perustaksi, hyvyyden parhaaksi tieksi, sielun ravinnoksi, Jumalan antamaksi avuksi, kaiken mietiskelyn lähteeksi, enkeleiden kaltaisuuden ja katoamattoman tien malliksi sekä kaikkien nykyisten ja tulevien aikojen hyveiden äidiksi”.

Paastosääntöjen noudattaminen vaatii itsekuria. Paastoaminen ei ole

helppoa, mutta vain kilvoittelemalla ja omia tapoja muuttamalla voimme kasvaa ja kehittyä. Jos paastoaminen tuntuu helpolta, niin silloin on jotain pielessä. Kokemuksen melko syvällä rintäänellä voin sanoa, että paastoaminen on joka kerta vaikeaa, mutta se on tuonut valtavan paljon hyviä asioita elämäni ja kasvattanut luonnetta. Ruoan suhteen olen muun muassa tullut tietoisemmaksi, mitä ekologisia ja eettisiä kysymyksiä ruoantuotantoon kuuluu.

Paaston yksi tärkeimmistä ideoista on luoda eroa arjen ja juhlan välille. Kun välillä muutetaan arkea, silloin juhla tuntuu juhlalta. Oli kristitty tai ei, kannustan kaikkia valmistautumaan juhliin ja viettämään juhlaa vasta sitten kun sen aika on. Samalla tavoin työelämässä lomat tuovat vaihtelua arkiseen raatamiseen. Loma ansaitaan työtä tekemällä samalla tavalla kuin juhla ansaitaan paastoamalla. Minkälaista elämämme olisi, jos olisimme pelkästään lomalla ja arki-
sen aherruksen sijaan pelkästään juhlisimme?

Niin paljon kuin koronavuosi onkin meille tuonut sairautta, murhetta ja epävarmuutta, on se ollut myös täynnä mahdollisuuksia. Kun vapautamme on rajoitettu, on se pakottanut meidät tarkastelemaan omaa elämäämme ja pohtimaan, mikä elämässämme on tärkeintä ja mikä toisaalta myös haasteellisinta. Itse näen korona-ajalla ja paastoamisella paljon yhteistä rajapintaa. Korona vaatii meiltä kestävyyttä, itsekuria ja alistumista sellaisille säännöille, joita emme välttämättä normaalisti arjessamme noudattaisi. Kun tämä pitkä koronapaasto jossain vaiheessa vihdoin loppuu, olen varma, että olemme kaikki niin henkisesti kuin hengellisesti entistä vahvempia.

Ilona Lehmus

Kirkon alat ry:n järjestöasiantuntija

”Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni.”

Kiitän Jeesuksen viimeisistä sanoista ristillä. Sinä olit kutsunut hänet maailmaan. Nyt hän antoi henkensä sinulle takaisin, täytettyään tehtävänsä. Kiitos siitä, mitä Jeesus teki ristillä puolestamme. Anna meidän elää hänen seurassaan. Auta meitä säilyttämään uskomme, niin että mekin voimme aikanaan jättää henkemme sinun käsiisi, sinun, joka olet meille elämän antanut.

Luottamusta poikkeusoloista selviytymiseen

Koronavirus vaeltaa edelleen keskuudessamme. Kevan tuoreesta Julkisen alan työhyvinvointi vuonna 2020-tutkimuksesta ilmenee kuitenkin, että kirkon alan työntekijät selvisivät ensimmäisestä koronavuodesta hyvin. Kevan tutkimuksessa haastateltiin eri ammateissa työskenteleviä 508 kirkon työntekijää. Haastatelluista valtaosa, 85 %, oli täysin tai melko samaa mieltä siitä, että heidän työyhteisönsä oli selviytynyt hyvin korona-ajasta.

Kevan tutkimuksen mukaan lähes jokainen (92 %) kirkon alan työntekijä pitää työtään tärkeänä ja merkityksellisenä. Työssä koettiin myös yleisesti innostusta ja työn iloa. Sitä koki neljä viidestä työntekijästä. Lisäksi 91 % pitää osaamistaan sopivana suhteessa työn vaatimuksiin.

Myönteistä kirkon alan tuloksissa on työnjohdon tai työtoverin taholta koetun epäasiallisen kohtelun väheneminen edellisiin tutkimuskertoihin verrattuna. Kaksi kolmesta kirkon työntekijästä pitää työyhteisönsä ilmapiiriä hyvänä tai erinomaisena ja lähes neljä viidestä kertoo luottavansa ihmisiin työyhteisössään.

Eri tutkimuksissa onkin osoitettu, että luottamus työyhteisössä parantaa työilmapiiriä, työtyytyväisyyttä ja jopa johtamista. Samalla se vähentää kontrollin tarvetta ja parantaa suoritustasoa sekä helpottaa muutosten läpivientiä. Kun työyhteisössä on luottamusta, työt sujuvat. Ihmiset tietävät, mitä heiltä odotetaan ja antavat toisillekin työrauhan.

Jokaisessa työyhteisössä kohdataan erimielisyyttä. Luottamuksellisessa työyhteisössä ristiriidat kyetään kuitenkin hoitamaan siten, etteivät ne henkilöidy tai laajene. Ongelmia sen sijaan tulee, kun ihmisten välisiä ongelmia ei osata tai haluta käsitellä ja ratkaista. Pitkittyessään ristiriita johtaa yhteistyöongelmiin, klikkiytymiseen ja vastakain asetteluun. Pahimmillaan konfliktikierre voi synnyttää epäasiallista kohtelua ja kiusaamista työssä. Pitkään jatkunut kiusaamistilanne erilaisine selvittelykuluineen voi tulla organisaatiolle kalliiksi.

Luottamuksen merkitys korostuu silloin, kun työyhteisöä kohtaa muutos. Ja niitä riittää tämän ajan työelämässä! Kun muutoksen tuulet alkavat oikeasti puhalttaa, työyhteisö ajautuu epävarmuuden tilaan. Muutos koetaan helposti uhkana, ja luottamus on koetuksella.

Koska ihmisten tunteet vaihtelevat, luottamuskin elää esimerkiksi yt-neuvottelujen kaltaisissa muutostilanteissa. Epäluottamusta syntyy usein, kun neuvottelut ovat kesken ja epävarmuus kalvaa. On tärkeää muistaa, että yt-neuvottelut vaikuttavat myös niihin, jotka saavat pitää työnsä. Työmäärä voi lisääntyä ja hyvät työkaverit kadota ympäriltä. Vaikka itselle olisi käynyt hyvin, epäluottamuksen ilmapiiri ei korjaudu itsestään. Esimiehellä on tärkeä rooli työhyvinvoinnin palauttamisessa.

Luottamuksen rakentamiseen tarvitaan dialogia. Se on erilaisten näkemysten jakamista, yhdessä ajattelemista ja pohtimista, yhteisen näkemyksen ja ymmärryksen kehittämistä. Siihen kuuluvat läsnäolo, kuuntelu ja osallistuminen. Luottamuksellisessa ilmapiirissä syntyy tilaa hyvälle yhteishengelle, tiedon kululle ja koko organisaation oppimiselle. Sellainen yhteisö on valmiimpi kohtaamaan vaikeuksia ja kriisejä, mutta myös ennakoimaan ja ratkaisemaan ongelmia.

Sanotaan, että yksi ihmisen tärkeimmistä matkoista on tulla toista puolitiehen vastaan. Keskinäinen luottamus on kirkon töissäkin avain poikkeusoloista selviytymiseen.

Levollista pääsiäisen aikaa ja valoa kevään odotukseen toivottaen

Paula Aaltonen
toiminnanjohtaja

Eläkeläisen mietteitä ja ajatuksia

Piakkoin on tullut 10 täyteen eläkeläissuntiona reilun 26v työ "rupeaman" jälkeen. Tätä mu-kavaa aikaa haittaa vain tuo kulkutauti, joka hallitsee uutisia ja muutakin. Mut-ta ehkä sillä on vaikutusta suntuoiden työmäärään , tuon virtuaalikirkko sys-teemin takia?

Riittää kun papille ja kanttorille tee-kee lapiolla polun sakastin ovelle, ja putsaa kuori- ja alttari aluetta ja lait-taa kukat sekä alttarin "vaatetuksen" kuntoon!

Taitaa osa suntuioista olla myös ka-merankin takana ? Mutta minun mie-lestäni on jotenkin kummallista tuijot-taa ruutua, kun tyhjää kirkkosalia näy-tetään. Vaan eipä ole koronasta ja tar-tunnasta vaaraa. Itse käytän maskia mahd. paljon, ja varmaan myös luki-jatkin, kun olemme tunnollista am-mattiväkeä!

Vuosien varrella ei kovin ihmeel-listä suntuoiden ongelmista kuulunut, myönteisinä jkn. verran työterveys-huollon hoitotason parannusta, mut-ta edelleenkin pienissä srk:ssa eivät

suntuoiden työmäärä/palkka/ ole suh-teessa ajan tasalla. Luin suntuoiden ammattitutkintoon liittyvää kirjaa, ja sen perusteella suntuot ovat, ainakin kokemuksen myötä varsinaisia erilaisten työtehtävien erikoisosajia. Mutta toivottavasti jaksatte työssänne, sekä pitää kiinni oikeuksistanne jotka teille sopimuksen mukaan kuuluu!

Paaston aikaa se on, kuntoilkaa, nauttikaa aurinkoisista talvi-ilmoista, joten suosittelen sellaista paas-toa , että syökää terveellisesti, levät-kää ja ottakaa "päikkärit" jos mahdol-lista, sekä kunnon yöunet. Mutta pitä-kää ajatus/mieli kunnossa/ omantun-non rauhoittamista, pyrkimystä mie-lentyyneeseen.

Kuunnelkaa läheisiä, mieti, mikä si-nulle on tärkeää, ja mistä saat voimaa itsellesi huonoina aikoina. Myös ruko-us on tärkeää, sillä silloin voimme kes-kustella Jumalan kanssa kaikista asi-oista, oli ongelmat pieniä tai suuria!

Yleensä moneen hankalaankin asi-aan minulla tulee mieleen, jo työssä ollessani teksti raamatusta, Saarnaa-

jan kirjasta: erityisesti 3 luku, kaikella on määraaika, ja aikansa joka asialla taivaan alla jne...

Kyllä kait me olemme liikaa medi-an valtavirran vetonarussa! Onko mei-dän "itsetunnolle" mannaa että Mai-saTorpalla, tai Antti Tuiskulla ei "hom-mat pelitä", mielestäni tulisi keskittyä paljon enempi kontakteihin läheisten, työtoverien, tuttavien kesken, kysel-lä kuulumisia, tapahtumia, ajatuksia yl kaikesta, unohtaa älypuhelimien "juu tuupi", networkit jne. Toki tämä on mo-nen mielestä ihan p...stä, fossiiliin aja-tuksia, mutta ei kait meidän vanhempi sukupolvikaan ihan "tumpelo" noissa asioissa ollut, kyläiltiin, kokoonnuttiin pirttiin jutteleen kaikesta! Tällaiseen-hän juttuun tämä ns älypuhelinhan on ihan ehdoton, "ruutu auki" niin saa kasvokkain olla ikäänkuin intiimisti , ju-tella "ummet ja lammet" kuten joskus sanotaan ns tyhjän porinoista?

Työn iloa, siunattua pääsiäisaikaa ja pysykää terveisin, ja erossa koro-nataudista/ei pelistä.

Terveisin Suntuosulo

Turun tuomiokirkko

Suomen kansallispyhäkkö, Tu-run tuomiokirkko, on kes-kiajan kirkon mahtava raken-nustyö. Luterilaisen uskonpuhdistuk-sen jälkeisenä aikana rakentaminen on ollut vähäistä. Tarvittaessa kirk-koa on korjattu.

Tuomiokirkko on kärsinyt histo-riansa aikana monta tuhoa, joista pa-hin on viimeinen Turun palo vuonna 1827. Silloin kirkon ja tornin vesika-tot sekä kirkon sisustus tuhoutuivat täydellisesti. Palon jälkeen kirkkoa on korjattu kolmeen otteeseen. Viimei-sen vuosien 1977-1979 tehdyn kor-jaustyön jälkeen tuomiokirkko täyt-tää nykyaikaiselle jumalanpalvelus-huoneelle asetettavat vaatimukset. Kuitenkin sen keskiaikainen leima on kaikkialla selvästi nähtävissä.

Tuomiokirkkoa alettiin rakentaa 1200-luvulla Unikankaren puisen seurakuntakirkon tilalle. Sen harmaa-kivisistä sakaristosta on vielä jäljel-lä vanha pääty, joka lienee maamme vanhin säilynyt muurirakenne.

Tuomiokirkkona pyhäkkö on toi-minut jo 1200-luvun loppupuoliskola. Sen rakenteet ovat antaneet vai-kutteita maamme muihin keskiaikai-siin kivikirkkoihin. Tuomiokirkon ju-malanpalveluskäytäntö on vuosisas-tojen aikana ollut ohjeellinen maame kirkollisessa elämässä.

Vuoden 1218 sodan aiheuttaman hävityksen jälkiä korjattaessa tuo-miokirkkoa laajennettiin itään päin. Kirkko sai goottilaiset kahdeksankul-maiset pilarit, korkeat suipot kuori-ik-kunat ja kuorin seinää kiertävän, lä-

hinnä kuoroja varten tarkoitettun käy-tävän.

Kirkon sivukappelit rakennettiin 1300-luvun lopulla ja 1400-luvun ku-luessa. Ne tekivät kuitenkin kirkon pi-meäksi. Vuonna 1466 saatiin valmiiksi kirkon keskilaivan tähtiholvien ko-rotustyö ja kirkosta tuli taas valoisa.

Tuomiokirkko on monien kuului-sien historian henkilöiden viimeinen leposija. Edustavimmin ovat esillä kuningas Erik XIV:n puolison, kunin-gatar Kaarina Maununtyttären mar-morinen sarkofagi sekä kuningas Kustaa II Adolfin neljän kuuluisim-man sotapäällikön, marsalkka Evert Hornin ja Åke Tottin, suomalaisten hakkapeliittojen kenraalin Torsten Stålhandsken ja skottilaisen evers-ti Samuel Cockburnin muistomerkit.

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Turussa 29.–30.6.2021

– Työyhteisön hyvinvointi –

TIISTAI 29.6.2021

- 8.00 Tulokahvit ja ilmoittautuminen**
* Radisson Blue Marina Palace Hotel
Linnankatu 32, Turku
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Kokoustila Aavameri
* Harri Kosola, puheenjohtaja, Kirkonpalvelijat ry
* Puheenjohtaja Antti Ruuskanen, Kirkon alat ry
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Turun Tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
tuomiorovasti Aulikki Mäkinen
* Arkkipiispa Tapio Luoma
- 10.00 Työmarkkinatilanne**
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Anna Kaarina Piepponen, Kirkkoneuvos
Kirkon työmarkkinat
- 11.30 Lounas**
* Airisto ravintola
- 13.00 "Virtahepo" työyhteisössä**
* Keijo Toivanen, rovasti, Kunniasuntio
- 14.30 Kahvit**
* Kahvitori
- 15.00 Sukupuolisuuden ja seksuaalisuuden kohtaaminen seurakunnassa**
* Minna Tuominen, paripsykoterapeutti,
vs. kappalainen, Porvoon suomalainen srk
- 16.30 Vuosikokous**
* Kokoustila Aavameri
Radisson Blue Marina Palace Hotel
Linnankatu 32, Turku
- 18.00 Päivällinen**
* Airisto ravintola

KESKIVIIKKO 30.6.2021

- 9.00 Viikkomessu**
* Turun Tuomiokirkko
Tuomiokirkonkatu 1, Turku
* Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen
* Arkkipiispa Tapio Luoma
- Kirkkoesittely**
* Juhana Ahlamo, suntio, opas
- Valokuvaus**
* Tuomiokirkon portaat
- 10.30 Sisäilmaongelmat**
* Kokoustila Aavameri
* Kiinteistöjohtaja Seppo Kosola,
Kiinteistöpalvelut – Turun ja Kaarinan seurakunnat
- 11.30 Lounas**
* Airisto ravintola
- 12.30 Haarnio Oy, Jari Haarnio**
* Jumalanpalveluksen digitaalinen palvelukonsepti
* Hautausmaan digitaalinen palvelukonsepti
- 14.00 Kesäpäivien päätös**
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
28.–29.6.2022, Jyväskylä
- 14.30 Lähtökahvit**
* Kahvitori

Majoitus: Radisson Blue Marina Palace Hotel
Linnankatu 32, Turku

- Kaksi yötä, täyshoito ja osallistumismaksu,
tulo hotelliin 28.6. (390,-)
- Yksi yö, täyshoito ja osallistumismaksu,
tulo hotelliin 29.6. (340,-)
- Ei majoitusta, ruokailut
ja osallistumismaksu, (250,-)

Ilmoittaudu www.kirkonpalvelijat.fi tai
Kari Hartikainen p. 050 520 7003 – 21.6.2021 mennessä.

Valoa koronatunnelin päähän

Kirkossa tehtävä työ kiinnostaa.

Keva julkisti maaliskuussa julkisen alan työntekijöiden koronajan työhyvinvoinnista tekemänsä kyselytutkimuksen tulokset. Kirkon työntekijät näyttävät pärjänneen aika hyvin. Tutkimus löytyy Kevan nettisivuilta: keva.fi/uutishuone/uutiset ja artikkelit.

Työturvallisuuskeskus järjesti syksyllä viiden webinaarin sarjan otsikolla 'Riskit haltuun seurakuntatyössä'. Nyt maaliskuussa webinaareja on ollut neljä lisää. On puhuttu fyysisestä kuormituksesta, henkisestä hy-

vinvoinnista, sisäilmasta ja paljon muustakin. Webinaarien aineistoa on TTK:n sivustolla (ttk.fi): löytyy laittamalla hakukenttään vaikkapa 'riskit haltuun'.

Hienon liittomme tekemä työ kiinnostaa.

Liittomme jäsenmäärä on kehittynyt hyvään suuntaan. Kun tätä kirjoitan, on alkamaisillaan Kirkon Alat ry:n avoimien ovien viikko. Ohjelma on todella mielenkiintoinen ja monipuolinen. Täytyy taas vain ihmetellä, kuinka loistavia työntekijöitä liittomme toimistossa on töissä, kun tällaista järjestävät. Ja jos videoita ei julkaisuhetkellä ehdi katsoa, löytyvät ne You Tubesta myöhemminkin, kun laittaa hakuun 'Kirkon Alat ry 2021'.

Joulun alla kirjoitin, että kokoonnumme pääsiäisenä kirkkoihin jokseenkin normaaliin tapaan, jos hyvin menee. No, niin hyvin ei mene.

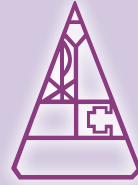
Pääsiäinen ja sen ilosanoma, meidän työme perusta, kiinnostaa kuitenkin.

Kirkonpalvelijat ovat taas avainasemassa, kun parisen tuhatta vuotta vanha tositarina leviää eri kanavia pitkin suomalaisten koteihin. Monen kameran takana on juuri kirkonpalvelija.

Vuosi sitten itselläni ei ollut yhtään työtehtävää pääsiäisenä – ensimmäinen sellainen pääsiäinen seurakuntaurallani. Nyt pääsen kirkonpalvelijan uuteen perustyöhön eli striimaamaan pääsiäisyön messun. Seurakuntamme uudet striimausvälineet saattavat ehtiä pääsiäiseksi. Pääsiäisyön messu löytyy Tapiolan seurakunnan facebook-sivulta parin viikon ajan, toivottavasti...

Toivotan teille, hyvät kirkonpalvelijat, hyvää pääsiäistä. Pitäkää edelleen huolta itsestänne ja lähimmäistänne. Valon määrä lisääntyy kovaa vauhtia. Niin myös valo loputtomalta tuntuvan koronatunnelin päässä.

Antti Ruuskanen

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2021

HARRI KOSOLA
puheenjohtaja
puh. 050 362 0059
harri.kosola@evl.fi

ARJA AURANEN
varapuheenjohtaja
puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

KARI HARTIKAINEN
sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
kari.hartikainen@evl.fi

TOINI TISSARI
puh. 050 432 4530
toini.tissari@evl.fi

KIRSI ROMO
puh. 040 049 9300
kirsi.romo@evl.fi

ARTO TAMPIO
puh. 0400 296 239
arto.tampio@evl.fi

LEILA HAAPANIEMI
Puh. 040 759 0302
leila.haapaniemi@evl.fi

JAAKKO KARHU
puh. 0400 185 296
jaakko.karhu@evl.fi

MARI ANTILA
puh. 040 834 8413
mari.antila@evl.fi

ARI HAAPOJA
puh. 050 339 2898
ari.haapoja@evl.fi

Kirkonpalvelijat ry:n VUOSIKOKOUS

Pidetään tiistaina 29.6.2021 klo 16.30

Radisson Blu Marina Palace Hotel,
Linnankatu 32 Turku

Kirkonpalvelija ry

Harri Kosola, puheenjohtaja

Turku 2.11.2020

Kari Hartikainen, sihteeri

Kirkon alat – YKSIN EI TARVITSE JAKSAA

Kirkon alat ry
Asemamiehenkatu 2, 6. krs
00520 Helsinki

Kyrkliga sektorn rf
Stationskarlsgatan 2
00520 Helsingfors

puhelinpalvelu 0207 912 530
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi

TOIMISTO

TOIMINNANJOHTAJA

Paula Alatonen
Toimiston johtaminen,
hallinto- ja neuvotteluasiat
Puh. 0400 236 881

VIESTINNÄN KOORDINAATTORI

Chanth Nybergh

Digipalvelut ja visuaalinen viestintä
Puh. 040 508 6606

VIESTINTÄSUUNNITTELIJA

Tuomo Veijanen
Viestinnän suunnittelu ja toteutus
Puh. 0400 167 644

JÄRJESTÖASIAANTUNTIJA

Ilona Lehmus
Alue- ja opiskelijatoiminta, liiton kurssit, yhteydet järjestöihin ja kouluttaviin laitoksiin.
Puh. 040 357 3981

LAKIMIES

Anna-Maria Numminen
Evl ja ort. sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, sosiaaliturva-asiat, liittojuristi
Puh. 040 504 0770

LAKIMIES

Pekka Pietinen
Evl ja kr. järjestöjen sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, luottamusmieskoulutus
Puh. 040 775 3889

TOIMISTOSIHTTEERI

Galina Voloshina
Jäsenrekisteri, jäsenpalvelu, osoitteenmuutokset, kurssi-ilmoittautumiset
Puh. 0400 882 012

KIRJANPITÄJÄ

Jaana Kovanen
Talous, laskutus, jäsenrekisteri
Puh. 0400 214 437

Kristus on ylösnoussut!

PÄÄSIÄISPÄIVÄ

Pääsiäisen aamuyössä kiirii hämmäntävä ja iloinen megauutinen: Kristus on noussut kuolleista! Kuoleman ja haudan todellisuus vaihtuu yhtäkkiä elämäksi, iloksi, toivoksi ja täyttymykseksi. Kristus on voittanut kuoleman, synnin ja kadotuksen vallan – ja tämän ihmeen hän on luvannut toteutuvan myös jokaisen häneen uksovan kohdalla.

Kristuksen ylösnousemuksessa kaikki muuttuu. Elämän laki – luonnon laki – on, että elämä päättyy kuolemaan. Mutta Kristuksen ylösnousemus merkitsee radikaalia muutosta tähän elämän lakiin. Kuoleman jälkeen onkin tarjolla Elämä, jolla ei ole loppua ja johon kuolemalla ei ole enää mitään sanottavaa eikä valtaa.

Kirkonpalvelija

N:o 1/2021 – 67. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Anne Räisänen
Grano Oy, Kuopio
mt.taitto@grano.fi

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258